

A
SZÉKELY-UDVARHELYI
RÓM. KATH.
FÖGYMNASIUM
ÉRTESITŐJE

AZ
1880/81. TANÉVRŐL.

KÖZREBOCSÁTJA
AZ IGAZGATÓ.

SZÉKELY-UDVARHELYTT,
BECSEK DÁNIEL KÖNYVNYOMDÁJÁBÓL.

1881.

A

SZÉKELY-UDVARHELYI

RÓM. KATH.

FÖGYMNASIUM

ÉRTESITŐJE

AZ

1880/81. TANÉVRŐL.

SZÉKELY-UDVARHELYTT,
BECSEK DÁNIEL KÖNYVNYOMDÁJÁBÓL.

1881.

SZÉKELY-UDVARNYI

1881

FÖGYMNASIUM

ÉRTESÍTŐ

1881. JANUÁR

42884

SZÉKELY-UDVARNYI

NYELV-ÉS IRÁSKÖNYVTÁRSÁG

1881

Tanári kar.

1. Bándi Vazul, egyházi, a kir. természettudományi társulat tagja, az I. oszt. főnöke, algymnasiumi hitszónok, a módszertani értekezletek jegyzője. Tanította a magyar és latin nyelvet az I. oszt., a hittant az I., III. és V. oszt. heti 18 órában. Tanárkodásának évszáma 5.

2. Bodosi Lajos, egyházi, az elők. osztály főnöke. Tanította a magyar és latin nyelvet, földrajzot és számtant az elők. osztályban, a hittant a II. oszt., a görög nyelvet az V. oszt. heti 20 órában. Tanárkodásának évszáma 2.

3. Daróczi János, világi, a III. oszt. főnöke. Tanította a történelmet IV., V., VI. és VIII., a földrajzot a IV. és a német nyelvet a III. oszt. heti 18 órában. Tanárkodásának évszáma 12.

4. Jánosy Péter, világi, a VI. oszt. főnöke. Tanította a görög nyelvet a VI—VIII. oszt., a latin nyelvet a VI. oszt., a bölcsészetet a VII. oszt. heti 19 órában. Tanárkodásának évszáma 8.

4. Király Lajos, világi, Tanította a magyar nyelvet és irodalmat a III—VIII. oszt. heti 20 órában. Tanárkodásának évszáma 12.

6. Kóródy Endre, egyházi, a VIII. oszt. főnöke, a finövelde aligazgatója, az ifjusági könyvtár őre. Tanította a latin nyelvet az V., VII. és VIII., a bölcsészetet a VIII. oszt. heti 20 órában. Tanárkodásának évszáma 9.

7. Kovács Antal, világi, h. ügyvéd, az országos közep-tanodai tanáregylet tagja, a II. oszt. főnöke s az ifjusági zeneegylet elnöke. Tanította a latin nyelvet a II., a mennyiségtant a II., IV. és VI. oszt. heti 18 órában. Tanárkodásának évszáma 20.

8. Lestyán József, világi, a IV. oszt. főnöke. Tanította a történelmet a VII., a földrajzot a III., a latin nyelvet a III. és IV. oszt. heti 19 órában. Tanárkodásának évszáma 4.

9. Lukáts Sándor, világi. Tanította a számtant az I., a mértani és szabadkézi rajzot az I—IV., a szépirást az elők. oszt. heti 18 órában. Tanárkodásának évszáma 8.

10. Rieger Gottfrid, egyházi, a gymnasium és finövelde igazgatója, felgymnasiumi hitszónok. Tanította a hittant az elők., IV., VI—VIII. oszt. heti 10 órában. Tanárkodásának évszáma 6.

11. Szabó Nándor, világi, a tanári könyvtár öre. Tanította a magyar nyelvet a II., a német nyelvet a IV., V., VI., VII. és VIII. oszt. heti 20 órában. Tanárkodásának évszáma 3.

12. Szigethy István, világi, a VII. oszt. főnöke, értekezleti jegyző. Tanította a mennyiségtant a III., V., VII., VIII., a természettant a VIII. oszt. heti 18 órában. Tanárkodásának évszáma 6.

13. Török Gyula, világi, az V. oszt. főnöke. Tanította a természetrajzot a IV., V. és VI., a természettant a VII., a föld- és természetrajzot az I. és II. oszt. heti 21 órában. Tanárkodásának évszáma 20.

Solymossy Endre, világi, okl. főgymnasiumi tanár és okl. középiskolai tornatanító. Tanította a tornászatot az egész gymnasiumban, heti 4 órában.

Honterth János, világi. Tanította az éneket heti 2 órában, a zenét heti 4 órában.

Kezelt tananyag.

Előkészítő osztály.

Osztályfőnök : Bodosi Lajos.

Hittan. Het. 2 óra. Imák, a „Hiszek egy“ tizenkét ágozata. Kézikönyv : Közép katekizmus. Eger. Rieger G.

Latin nyelv. Het. 3 óra. Olvasási gyakorlatok, az első és második névragozás. Kézikönyv : Schultz kisebb nyelvtana és gyakorló könyve. Bodosi L.

Magyar nyelv. Het. 6 óra. Értelmes olvasás, mondatrészek, beszédrészek, szóragozás, szóképzés és helyesírás. Het. két írásbeli dolgozat. Kk. Bárány I. Nyelvyakorlatok és Olvasókönyv. Bodosi L.

Földrajz. Het. 2 óra. Földrajzi alapismeretek. Hazánk földrajzának ismertetése. Kk. Dr. Seidel Pál: Földrajz és Lange-Chervea; Uj iskolai atlasz. Bodosi L.

Német nyelv. Het. 3 óra. A mennyiség, egység, szám, számsor és tizes számrendszer ismertetése. A négy alapművelet. A méterrendszer. Bodosi L.

Írás. Het. 3 óra. Ütenyírás Lővényi szerint. Lukáts S.

Torna. Tornajátékok. Ugrás. Mászás. Solyomossy E.

I. osztály.

Osztályfőnök: Bándi Vazul.

Hittan. Het. 2 óra. A hit, parancsok, keresztény igazságok, szentségek, szentelmények, ima. Kk. Közép katekizmus. Eger. Bándi V.

Latin nyelv. Het. 6 óra. A nyelvtan elemeitől az igetanig. Gyakorlatok fordítása. Het. egy isk. írásbeli dolgozat. Kk. mint az elők. oszt. Bándi V.

Magyar nyelv. Het. 6 óra. A nyelvnek mondattanra fektetett alaktana. Értelmes olvasás, helyesírás, olvasottak előadása (A koldusgyermek, a hun mondakör). Szavalás. Het. egy írásbeli isk. dolgozat. Kk. Szvorényi J. Alaktan. I. r. és Olvasmányok. Bándi V.

Földrajz és természetrajz. Het. 4 óra. Magyarország és a földközi tenger mellett elterülő országok, az ide tartozó természetrajzi ismeretekkel. Kk. Záfíery Károly Rajzoltató földrajza és Papp F. Természetrajza. Török Gy.

Számtán. Het. 4 óra. A tizedes rendszer és ennek kapcsán a méterrendszer értelmeztetett; a többes, tényező s legkisebb többes fogalma és meghatározása; a tört értelmezése, megnevezett tört értékének meghatározása, egyenértékű törtek, s más a törtekkel végrehajtandó műveleteknél szükségelt előismeretek, a közön-

séges tört átalakítása tizedes törtté és ennek megfordítottja; a négy alpművelet egész, tizedes és közönséges törtszámokkal. Különös gond fordított alkalmas feladványok főbéli megfejtésére, valamint házi és iskolai dolgozatok elkészítésére. — A tanítást tankönyv használata nélkül vezette. Lukács S.

Mértan és rajz. Het. 3 óra. Síkalaktan. Pont vonalok és szögök fekvései, a négy alpművelet hosszakra és szögökre alkalmazva, a legfontosabb síkidomok tulajdonságai, és azoknak lerajzolása. Az egybevágóság és hasonlóság rajzi uton való megmagyarázása. A területmérték és ismertetése, síkábrák területeinek kiszámítása. — Tankönyv mellőzésével folyt a tanítás.

A rajzok elkészítése óráról-órára egyszerű rajzfűzetben történt, még pedig magyarázat vagy felmutatott minták után, nehezebb rajzok összeállítása, a falitáblára a tanulók előtt készített és kellőleg megmagyarázott rajzok után eszközöltetett, előbb rajzeszközök segélyével, később szabadkézzel, a tananyaghoz megfelelő rajzokat tervezte az előadó tanár Lukács S.

Torna. Mint az előkészítő osztályban.

Solymossy E.

II. osztály.

Osztályfőnök: Kovács Antal.

Hittan. Het. 2 óra. Az egyház szertartásainál használt tárgyak, a szent mise, szentségek, litániák szertartásai, ünnepek, temetési szertartások. Kk. A ker. Kath. anyaszentegyház szertartásai. A Szent-István-társulat kiadványa. Bodosi L.

Latin nyelv. Het. 7 óra. A múlt évi tananyag ismételése után az igeitan, a határozók, elöljárók és kötszók, ide tartozó gyakorlatokkal. Het. egy írásbeli isk. dolgozat. Kk. mint az I. oszt.

Kovács A.

Magyar nyelv. Het. 5 óra. Szóképzés. Szókötés: szóegyeztetés, szóvonzat, szórend. — Mondatkötés: önálló mondat, összetett mondat. — Helyesírásban: a szók helyesírása; a mondatok s a beszéd helyes pontozása. — Kk. Svorényi J. I., II. rész.

Olvasmány. Az olvasmány tartalmának szabadon való elbe-

szélése; tartalmi és tárgyi magyarázatokkal: „A római köztársaság hősei.“ — „Lakoma az ó-görögöknél és rómaiaknál.“ — „Középkori fontosabb találmányok.“ — „A tatárpusztítás Magyarországon“ (Rogerius elbesz. szerint). — „A három gyűrű“ (Less.). — „Felebaráti szeretet jutalma.“ — „A gróf és a szeg-kovács.“ — „Isten szükségben segítő.“ — „Nagy Károly hazatérése“ (monda). — „Keresztény nagylelkűség“ stb. — „Alpesi élet.“ — „Egy reggel az Aetnán.“ — „Böleenyvadászat Észak-Amerikában.“ — „Egy óriáskigyó kivégeztetése.“ — *Költemények*: „A megfagyott gyermek“ (Eöt.) — „Kisded halála“ (Vör.) — „Fiannak“ (A.) — „A gyermek álmai,“ (Vachot I.). — Kk. Szvorényi „Olvasmányok“ III. kt. — Kéthetenként egy írásbeli isk. gyakorlat; részben a mondattan begyakorlására, részben az olvasmány egyes részleteinek írásban való előadására.

Szabó N.

Földrajz és természetrajz. Het. 4 óra. Európa különös tekintettel a természeti, állami és történelmi viszonyokra. Térkép rajzoltatás különösen házi feladatul. Kk. Ribáry F. Egyetemes földrajzának I. része.

Török Gy.

Számтан. Het. 4 óra. Számolási rövidítések. Rövidített számtani műveletek egész és tizedes törtekkel. Arányosság. A hármas szabály, egyszerű és összetett. Az olasz számolási mód. Az aránylatok, ezek tanának alkalmazása. Száztóli számolás. Kk. Dr. Lutter köz. Számтана.

Kovács A.

Mértan (Téralaktan). mértani és szabadkézi rajz. Het. 3 óra. A sík. Az egyenesek és síkok fekvése, lapszögök és testszögök. A legfontosabb testek tulajdonsági és hálózatai. A testek összeillősége, symmetriája, hasonlósága, felszínének és térfogatának kiszámítása, könnyebb képletek leírása, alkalmas feladványok megfejtése. Testminták készítése. Tankönyv nem használtatott.

Az eltanított, és óráról órára elkészített mértani rajzok letisztázása után, a harmadik időszakban heti 2 óra szabadkézi rajzolás tanítására, 1 óra pedig az eltanított tananyag ismétlésére fordítottatott. A mértani és szabadkézi rajzolás tömeges; a megfelelő előrajzokat pedig tervezte és rendszeresen összeállította az előadó tanár.

Lukács S.

Torna. Szabad gyakorlatok álló helyzetben: fej-gyakorlatok, kargyakorlatok, kézgyakorlatok, törzsgyakorlatok. Botgyakorlatok. Ütenyszerű járás gyakorlása. Eszközökön való gyakorlatok.

Solymossy E.

III. osztály.

Osztályfőnök: Daróczy János.

Hittan. Het. 2 óra. Az ó-szövetség története erkölcsi tanúságokkal és megfelelő földrajzi ismeretekkel. Kk. Roder Alajos Bibliai történetek. Bándi V.

Latin nyelv. Het. 6 óra. Az előbbi osztályokban eltanított alaktani részek ismétlése után: a kötszók, a szóképzéstan gyakorlati ismertetése, a mondat részeinek egyezése, esettan, mondat-tani különösségek a melléknevek és névmások használatában, megfelelő latin-magyar gyakorlatok fordításával, Schultz-Kiss kisebb latin nyelvtana és gyakorló könyve szerint. Olvasókönyvül Elischer Józsefnek a gymnasiumi tanítás legújabb terve szerint szerkesztett latin olvasókönyve szolgált. Ebből olvastattak a Liviusból szedegetett részek az előkorból egészen L. Tarquinius Priscus királyságáig elemezve és nagyrészen emlézve. Het. egy isk. írásbeli dolgozat.

Lestyán J.

Magyar nyelv. Het. 4 óra. Mondatkötés és helyesírásban, az egyszerűbb elbeszélő írásművek, a kisebbszerű polgári ügyiratok és a hangsúlyos verselés ismertetése. Kk. Szvorényi és Laky. Kéthet. egy házi dolgozat.

Király L.

Német nyelv. Heti 4 óra. Tankönyv: Ballagi Károly „Német nyelvtan“-a. Tananyag: a) Az elméleti részből: névelő, a főnév, ennek neme és ejtegetése, a melléknév, ennek ejtegetése és fokozása; számnév, névmás; a segédigék és a gyenge hajlítású igék cselekvő és szenvedő alakban, erős ige-hajlítás; előljárók és kötszók. b) A gyakorlati részből: 70 gyakorlat. Ballagi Olvasókönyvéből 20.

Daróczy J.

Földrajz. Het. 4 óra. Ázsia, Afrika, Amerika és Ausztrália földrajza, domborzati, hydrographiai, climatologiai, ethnographiai, socialis és politikai tekintetben. Kk. Ribáry F. földrajzának II. része. A matematikai és physikai földrajzból pedig a föld alakjára

vonatkozó bizonyítékok; a föld ábrázolása; a naprendszer és a föld állása a naprendszerben; a föld és hold forgásai. A szárazulat és vízfelület elhelyezkedése; a continensek és oceánok keletkezésének theoriája; a horizontális és verticalis tagosulás; mély földek, hegyek, völgyek, partvonalok tárgyalása; a vulcanismus; a hydrographia részletesebb ismertetése mellett a földövek, erő és szélövek, az éghajlat tényezői. Alkalmas tankönyv hiánya miatt a math. és physikai földrajz a tanár jegyzetei és magyarázatai után tanítottatott. Lestyán J.

Számtan. Het. 3 óra. Kamatszámolás. Kamat-kamat-számolás. Határidő-számolás. Ráfizetmény. Állampapírok. Részvények. Váltók és biztosítási ügynél előforduló számolások. Egyszerű és összetett számolás. Egyszerű és összetett társaság szabály. Elegyítés szabály. Kk. Lutter Közönséges számtana. Szigethy I.

Szerkesztő mértan és szabadkézi rajz. Het. 3 óra. Az első időszakban — a második osztály tananyagának rövid ismétlése — nehezebb feladványok megfejtése, képletük leírása.

A II. és III. időszakban pedig heti egy órán szerkesztések egész a körig, Schröder Károly szerkesztő mértana szerint, heti két órán pedig az előadó által összeállított, távlati és árnytani rajzok elkészítésével foglalkoztattak a tanulók.

Lukács S.

Torna. Mint a II. osztályban.

Solymossy E.

IV. osztály.

Osztályfőnök: Lestyán József.

Hittan. Het. 2 óra. Az új-szövetségi szt-történetek. Kk. Roder A. Biblia. Rieger G.

Latin nyelv. Het. 6 óra. Általános ismétlése az alak- és eset-tannak. Az igeidők, a verbum finitum és verbum infinitum rendszeres ismertetése, prozódiaival együtt, Schultz-Kiss kisebb nyelvtana és gyakorlókönyve szerint. Prózán kívül az olvasmányt költői darabok tették. Nevezetesen olvastatott Liviusból a köztársaság kora a plebejusok és patriciusok egyenetlenkedéséig; Phaedrus meséiből 15, Ovidiusból pedig Daedalus és Icarus című darab.

Ezek nagyrészen említették is. Olvasókönyv mint a III. osztályban. Het. egy írásbeli isk. dolgozat. Lestyán J.

Magyar nyelv. Het. 3 óra. Irálytan. Az irály, az irály fajai és kellékei. Az elbeszélő írásmű-nemek, polgári ügyiratok. Szó- és versmértan. Kéthet. egy írásbeli iskolai dolgozat. Kk. Laky Irály-és költészettana. Király L.

Német nyelv. Het. 3 óra. 120—179 gyakorlatoknak szóban és egy részének írásban való fordítása. Az elméleti részből az egész alaktan, a mondattanból a szórend. Kéthet. egy isk. rásbeli dolgozat. Kk. mint a III. osztályban. Szabó N.

Történelem. Het. 3 óra. Az ó-kor történelme. Kk. Somhegyi I. rész. Daróczy J.

Földrajz. Het. 2 óra. A magyar királyság s az osztrák császárság részletes földrajza. Kk. Cherven Flóris: Az osztrák-magyar monarchia földirata. Daróczy J.

Algebra. Het. 3 óra. Összeadás, kivonás, szorzás egész és törtszámokkal. Két- és többtaguak négyzetének és köbének képzése. Osztas egész és törtszámokkal kiterjeszkedve a geometriai haladványokra. Első foku egyenletek egy ismeretlennel. Arányok és aránylatok. Kk. Dr. König Algebrája. Kovács A.

Szerkesztő mértan és szabadkézi rajz. Het. 3 óra. A geometria alkalmazása a rajzolásnál és mérésnél, u. m. idomok másolása, egyenlő területű idomok szerkesztése stb. A körtan kibővítése és az idevágó könnyebb feladatok megfejtése, legfontosabb görbe vonalak, kerület, mentelék, hajtalék, csigavonal és a kerekények szerkesztése.

Az I-ső és II-ik időszakban készített mértani rajzoknak le-tisztázása. A tanítás Schröder Károly szerkesztő mértana szerint történt. — A szabadkézi rajzolás nem tömeges, és csakis a III-ik időszakban heti két órán tanított, heti egy óra pedig, a fen-tebb megjelölt és eltanított mértani tananyagának ismétlésé-
fordított. Lukács S.

Természetrajz. Het. 3 óra. A nevezetesebb vegyületek és azok-nak előállítása. Az ásványok és az ásványtan. Az ásványok alaki és physikai tulajdonságai. A közettan tárgya és a közetek nemei. A földtanból: a föld képződése és a fölkérgét alkotó rétegek. Kk. Papp János: Az ásványtan és földtan elemei. Török Gy.

Torna. Szabad gyakorlatok álló helyzetben: fej-, kar-, kéz-, törzs-, lábszár- és lábgyakorlatok. Tornászi állások. Szabad gyakorlatok járásban: ütenyszerű járás, fész járás, utánlépő járás, keresztlépés járás, keresztlengő járás, bibicz járás, ringó járás. A fordulás szabad gyakorlatai: helyben való fordulások, kajlogó lépdelés. Bot- és súlyzó gyakorlatok. Eszközökön való gyakorlatok.

Solymossy E.

V. osztály.

Osztályfőnök: Török Gyula.

Hittan. Het. 2 óra. A vallás és kinyilatkoztatás szükségessége, az ó-szövetségi kinyilatkoztatás, a keresztény kinyilatkoztatás, Krisztus anyaszentegyháza. Kk. Vince Ambró Ker. kath. vallástan I. rész. Bándi V.

Latin nyelv. Heti 6 óra. Nyelvtani ismétlés mellett Titus Livius „Ab urbe condita“ című művének 21. könyve. 63 fej. 10 fej. emlézve. Ovidius válogatott műveiből: a) Lib. I. Trist. el. 1, 2, mindkettő emlézve. III. 4. V. 3. b) Epistolarum ex Pontó Lib. I. el. 3. ad Rufinum; el. 9. ad Maximum; IV. 4. ad Sextum Pompeium; el. 8. ad Suillum. c) Lib. I. Fastorum. Hercules és Cacus; Lib. II. Arion megmentése; a Fábiusok, emlézve; Romulus Quirinus; Gabii bevétele; Jupiter Pistor. d) Metamorphoseon Lib. I. Az emberiség négy korszaka, emlézve; A vizözön; Deucalion és Pyrrha; Lib. II. Phaäton és a Heliádák. Lib. VIII. Daedalus és Icarus; Lib. X. Orpheus az alvilágban; Lib. XI. Midas király. Kk. „T. Livii ab urbe condita. Lib. XXI.“ magyarázta Iványi István. — „P. Ovidius N. válogatott költeményei“ Veress Ignác után. — Minden kéthétben egy iskolai írásbeli dolgozat. Kolmár-Sváby fordítási gyakorlatok. I. rész. Kóródy E.

Görög nyelv. Het. 4 óra. Az alaktan a „u“ végzetű igékig. Gyakorlatok fordítása. Kéthet. egy iskolai írásbeli dolgozat. Kk. Curtius Görög nyelvtana, Schenkl-Kiss Olvasókönyve.

Bodosi L.

Magyar nyelv. Het. 3 óra. Irálytan. Egyszerű irály: leírás, elbeszélés és értekezés. Szépirály: a szemlélhetőség és élenkség tényezői. Kk. Névy. Havonkínt egy házi dolgozat.

Király L.

Német nyelv. Het. 3 óra. Költői olvasmány: „Herder Cid-jéből 1—9. románcz, (Cid fellépése és első harczai a mórokkal); 15—18. (Cid menyegetője); 21—22. (Don Fernando végrendelete és halála); 23—36. (Cid és Sancho, a párbajok); 37—39. (Alfonso trónralépte); 42—47. (Cid és Alfonso); 48. (Cid száműzetésbe megy). A kihagyott részek magánolvasmányul voltak felhagyva. Kk. Jel. Írók. I. T. VIII. kt. Prózai olvasmány: „Das Königthum im homerischen Zeitalter“; „Des Xerxes Zug gegen Griechenland“; „Der Kampf bei Thermopilä“; Schiller an seinen Vater“ czimű olvasmányok fordítása, alak- és mondattani elemzése. — Szóképzés. — Nyelvbeli gyakorlottság szerzésére a Toussaint-Langenscheidt-féle módszer használtatott, mely szerint a prózai olvasmányban előforduló szókból új mondatot szerkesztenek a tanulók, s ezzel a tanár kérdező mondatára németül felelnek. — Kk. Felsmann „Dentsches Lesebuch“ IV. r. Havonkint egy isk. írásbeli gyakorlat. Szabó N.

Történelem. Het. 3 óra. Az ó-kor történelme. Kk. Somhegyi I. rész. Daróczi J.

Mennyiségtan. Het. 4 óra. a) Algebra. Az algebrából tanultak ismétlése után a hatványmennyiségek. Gyökmennyiségek. Elsőfoku egy, két, három ismeretlenű egyenletek. Kk. Dr. Császár Algebrája. — b) Mértani síktan. Körta. Kk. Lutter Mértana.

Szigethy I.

Növénytan. Het. 3 óra. Növénytan. Kk. Papp János: A növények természetrajza. Török Gy.

Torna. Mint a IV. osztályban. Solmossy E.

VI. osztály.

Osztályfőnök: Jánosy Péter.

Hittan. Het. 2 óra. A ker. kath. ágazatos hittan. Kk. Vincze Ambró Ker. kath. vallástan II. rész. Rieger G.

Latin nyelv. Het. 6 óra. Sullustius Crispus „Jugurtha“-jából 33 fejezet. Holub Mátyás után. Vergilius „Aeneise“-nek II. és IV. könyve. Veress Ignác után. Emlézve 500 vers. Minden kéthétben egy iskolai írásbeli dolgozat. Kolmár és Sváby gyakorlatai- és a tanult tananyagból. Jánosy P.

Görög nyelv. Het. 4 óra. A rendhagyó igék. A mondattanból az esettan. Xenophon Socrates nevezetességeiből: I, 1. 1—20; 2, 1—18, 49—55, 62—64. I, 4. II, 18, 21—33. III, 5. Ezek fordítása, alak- és mondattani elemzése. Kéthet. egy írásbeli iskolai dolgozat, a nyelvtanból tanultakhoz alkalmazott magyar mondatoknak görögre való fordítása. Kk. Curtius-Kiss görög nyelvtan és mondattana; Schenkl-Kiss görög elemi olvasókönyve. Horváth Xenophon Cyropaediája, Anabasisa és Nevezetességeiből.

Jánosy P.

Magyar nyelv. Het. 3 óra. A dráma és regény. Szónoklattan. A szónoki beszéd tartalma, szerkezete és előadása. Kk. Szvorényi. Havonként egy házi dolgozat.

Király L.

Német nyelv. Het. 3 óra. Költői olvasmány. Német balladák és románczok: „Edward“ (H.); „Die wandelnde Glocke“ (G.); „Der Sänger“ (G.); „Erlkönig“ (G.); „Mignon“ (G.); „Der Alpenjäger“ (Sch.); „Der Schatzgräber“ (G.); „Der Zauberlehrling“ (G.); „Der Reisende“ (Gell.); „Kind der Sorge“ (H.) című darabok fordítása, tárgyi és szerkezeti elemzése és emlézése. Továbbá: „Das Lied vom braven Mann“ (B.), és „Der wilde Jäger“ (B.) című balladák fordítása és taglalása. Bürger és Goethe életrajza. A ballada és románcz elmélete. Kk. „Jules I. I. T.“ III., Felsmann „Deutsches Lesebuch“ IV. r.

Próza i olvasmány. „Haydn“; „Raphael Sancio“; „Die Puste“; „Maria Theresia“; „Körner an seinen Vater“ cz. olvasmányok fordítása, alak- és mondattani elemzése. Etymologikus szócsoportosítás; synonymák egybeállítása. Nyelvbeli gyakorlottság szerzése mint az V. osztályban. — Kk. mint az V. osztályban. Havonként egy isk. írásbeli dolgozat.

Szabó N.

Történelem. Het. 3 óra. A középkor történelme. Kk. Somhegyi II. r.

Daróczi J.

Mennyiségtan. Het. 4 óra. a) Algebra. Hatványozás negatív és tört kitevőkkel. Briggsféle logaritmusok. Számítás logaritmusokkal. Elsőrendű egyenletek ismétlése. b) Geometria. Síkháromszög tan. A szögmérő számok alkalmazása derékszögű, ferdeszögű háromszögekre, négyszögek és sokszögekre. Stereometria. A testek felszínének, térfogatának kiszámítására szükséges tételek szemléltetéssel összekötve. Kk. Dr. Császár Algebraja. Dr. Lutter N. mértana.

Kovács A.

Természetrész. Het. 3 óra. Állattan, különös tekintettel az állatok bonczani és élettani viszonyaira. Kk. Papp János, Az állatok természetrajza. Török Gy.

Torna. Tornászi rend és társas gyakorlatok. Katonai sor-, rend- és szakaszgyakorlatok. Bot- és súlyzó gyakorlatok. Ellenállási gyakorlatok. Solymossy E.

VII. osztály.

Osztályfőnök: Szigethy István.

Hittan. Het. 2 óra. Katholikus erkölcsstan. Kk. Vince Ambró Ker. kath. erkölcsstan. Rieger G.

Latin nyelv. Het. 6 óra. M. Tullius Ciceronak Antonius elleu tartott Philippicainak első és második beszéde. 60. fejj., továbbá Ciceronak Atticushoz irt levelei I. könyvéből 21 levél. Virgilius Aeneisenek VI. könyve. 400 vers emlézve. Kk. M. T. Ciceronis orationes, editio Taubneriana; Virgilius, editio Veress. Epistolae Ciceronis editio Taubneriana-Klotz. Kolmár-Sváby Fordítási gyakorlatok magyarból latinra II. r. Minden kéthétben egy iskolai írásbeli dolgozat. Kóródy E.

Görög nyelv. Het. 4 óra. Homer „Ilias“-ának I. éneke. Veress Ignác után. Herodat VII. 1—30 fejezetig. Andre Wilhelm után. Minden kéthétben egy iskolai írásbeli dolgozat görögből magyarra. Jánosy P.

Magyar nyelv. Het. 3 óra. Költészettan. Költői irány: költői hangidom és a költői nyelv sajátosságai. Az irány fajai és segéd-eszközei. Kisebb írásművek: a mese, elbeszélés, levél, tankölte-mény és fajaik. Kk. mint a VI. osztályban. Havonkint egy házi dolgozat. Király L.

Német nyelv. Het. 3 óra. Költői olvasmány: Goethe „Hermann u. Dorothea“-jának fordítása, tartalmi és tárgyi magyarázatokkal. Kk. Jeles I. I. T.

Prózai olvasmány: „Tod der Maria Stuart“; „Isabella v. Spanien und Elisabeth v. England“; „Aus meinem Leben, Dichtung u. Wahrheit“ (I. Th. 1. B., Eingang) című olvasmányok fordítása, nyelvtani elemzése. Etymologikus szószármaztatás; szynonymák egybeállítása. Nyelvbeli gyakorlottság szerzése mint

az V. osztályban. Kk. Heinrich G. „Deutsches Lesebuch für höhere Lehranstalten“ II. kt. Havonkiint egy írásbeli gyakorlat.

Szabó N.

Történelem. Het. 3 óra. Az új-kor történelme Amerika felfedezésétől a legújabb időkig. Kk. Somhegyi „Egyetemes Világtörténete.“ III. rész. Lestyán J.

Mennyiségtan. Het. 4 óra. Algebra: A másodfoku egyenletek teljes elmélete; számtani és mértani haladványok; a mértani haladványok alkalmazása. Kk. Dr. Császár Algebrája. b) Mértan. Testmértan: a gömb. Gömbháromszögtan. Kk. Lutter Mértana.

Szigethy I.

Természettan. Het. 4 óra. A természettudományok általános fogalma és felosztása. A testek általános tulajdonai. Hő- és erőműtan. Hang- és fénytán. Kk. Kunzek-Abt Természettana és Abt pótfüzete. Török Gy.

Bölcsészettan. Het. 1 óra. Lélektan. Előismeretek. Képzetek. Pauer Imre után. Jánosy P.

Torna. Mint a VI. osztályban.

VIII. osztály.

Osztályfőnök: Kóródy Endre.

Hittan. Het. 2 óra. A ker. kath. egyház történelme, a pünkösti ünneptől a vatikáni zsinatig. Kk. Vince Ambró Ker. kath. egyház történelem. Rieger G.

Latin nyelv. Het. 5 óra. M. T. Ciceronis opera philosophica „De Officiis“ 1. könyv. 1—45 feje. Horác a) lantos költeményeiből: I. 3, 10, 22, 24, 35. II. 2, 3, 10, 13. III. 2, 3, 24, 30. IV. 3, 5, 7. b) Epodonjai könyvéből a 2, 7 és 13-ikat. c) Satyr. I. 1, 9. II. 2, 6. d) Epist. 2, 10. és az Ars poetica ad Pisones. Kk. editio Taubneriana. Klotz. libri I. Grysar Q. Horatii Flacci carmina selecta. Kolmár-Sváby Fordítási gyakorlatok magyarból latinra II. rész: a tanult anyag átdolgozása. Kóródy E.

Görög nyelv. Het. 4 óra. Hómer „Odyssea“-jának II. III. és VIII. éneke. Veress Ignác után. Plato „Sokrates védelme és Kritoja. Horváth Zsigmond után. Minden hóban egy iskolai írásbeli dolgozat. Jánosy P.

Magyar nyelv. Het. 3 óra. A magyar irodalom története. Ó-, közép-, új- és legújabb-kor. Kk. Szvorényi. Hav. egy írásbeli házi dolgozat. Király L.

Német nyelv. Het. 3 óra. Költői olvasmány: Goethe „Iphigenie auf Tauris“ cz. drámának fordítása, tartalmi és tárgyi magyarázatokkal. Kk. Jeles I. I. T. VIII.

Prózai olvasmány: „Das h. Abendmahl von Leonardo da Vinci“ (Goethe leírása sz.); „Der vaticanische Apollo“ (Winkelmann l. sz.); — „Alt-, Mittel- u. Neu-Hochdeutsch“ (Schleicher u.); — Lessing „Laokoon“-jából: Unterschied d. redenden u. bildenden Künste, besonders der Poesie und Malerei (XVI—XVIII. fejt.) fordítása, tárgyi magyarázatokkal, aesthetikai fejtegetésekkel. Etymologikus szócsoportosítás, synonymák egybeállítás. Nyelvbeli gyakorlottság szerzése mint az V. osztályban, Kk. mint a VII. oszt. és Lessing „Laokoon“-jának Reclam-féle kiadása. Szabó N.

Történelem. Magyarország történelme II. Lipótig. Kk. Vaszary Kolozs A magyarok története. Daróczy J.

Mennyiségtan. Het. 3 óra. Algebra. Határozatlan elsőfoku egyenletek. Kapcsolástan. A kapcsolástan alkalmazása. Mértan: Elemző mértan. Kk. mint a VII. osztályban. Szigethy I.

Természettan. Het. 4 óra. Hőtan. A főbb kémiai fogalmak. Delejesség. Villanyosság. A csillagászati földrajz elemei. Kk. Abt természettana. Szigethy I.

Bölcsészettan. Het. 3 óra. A gondolkodás elemi alakjai. Módszertan. Ismerettan. Kk. Pauer Imre, Gondolkodástan. Kóródy E.

Torna. Mint a VI. osztályban. Solyossy E.

Nem kötelezett tantárgyak.

Műénekl. *) Het. 2 óra. Egyházi és világi négyes karének. Honterth J.

Zene. Het. 4 óra. Honterth J.

Zenét tanultak: a II-díkj osztályból 6, a III-díkjól 5, a IV-díkjól 5, az V-díkjól 3, a VI-díkjól 2, a VII-díkjól 2, a VIII-díkjól 1; összesen 24.

*) A finövelde növendékeire nézve kötelező tantárgy, valamint az algymnasiun tanulókra nézve is.

Írásbeli magyar dolgozatok az 1880/81. tanévben.

V. OSZTÁLY.

1. Az igazi barátság. (Értekezés). 2. Tettben és nem szóban nyilvánul a férfi jellem. (Jellemzetes leírás). 3. A görög-perzsa háború okai és végeredménye. 4. Miben nyilvánul az önismeret. (Figyelemmel a meghatározásra). 5. Szabad dolgozat. 6. Ki korán kel, aranyat lel. (Értekezés). 7. Hála-levél jótevőnkhez. (Tekintettel a levél műszerzetére). 8. Figyeld a természet munkásságát s kövesd. (Buzdítás). 9. Kirándulás a szabadba. (Leírás). 10. Munka után édes a nyugalom. (Figyelve a szemléltethőség tényezőire.).

VI. OSZTÁLY.

1. 2. Shakespeare „Coriolanus“ című drámájának szerkezete s kivonata. 3. Meghalt Mátyás király, oda az igazság. (Indokolva történelmi szempontból). 4. Tudós nők iskolája Moliertől. (Jellemzetesen). 5. Hazaszeretet. (Chria). 6. A „szózat.“ aestetikai méltatása. 7. A munkásság növeli erényeinket, s az erényesség érdemesíti munkásságunkat. (Értekezés). 8. Ki a valódi költő? (Okszerkezési bizonyítékokkal). 9. A dráma befolyása az emberiség boldogítására). 10. Szabad dolgozat. (Szónoki műszerkezettel).

VII. OSZTÁLY.

1. Ki mint vet úgy arat. (Előre!). 2. Sirvers. (Hexameter). 3. Őszszel. (Trocheus). 4. Arany J. Toldijának széptani méltatása. 5. Mese. (Szabad tárgyról). 6. A „szózat“ széptani elemzése. 7. A költészet haszna az emberiségre. 8. Epigramm. (Szabad tárgy). 9. Intő levél. 10. Halhatatlanság. (Széchenyi hason című műve után). 11. A népköltészet befolyása a műköltészetre.

VIII. OSZTÁLY.

1. Munkában kitartás, előre! (Buzdító szónoki beszéd). 2. A magyar irodalom Mátyás alatt. 3. A XVI. század jellemvonása irodalmi szempontból. 4. A különböző irányú iskolák törekvése

miben egyezik. 5. A Hymnus. (Széptani értelmezés és méltatás). 6. Az ember értéke tettekben nyilvánul. (Széchenyi „Szó és tett“ bölcselmi értekezése után). 7. Az előbbinek kicserélt bírálata. 8. Petőfy és Arany. (Párhuzam). 9. Pázmány és százada. (Összehasonlítás). 10. Érettségi dolgozat: Kisfaludy Károly befolyása az irodalomra. (Korrajz).

Tanügyi adatok.

Az 1880/81-diki tanév 1880. szeptember 1-jével nyílt meg. A beiratások felvételi és javító vizsgálatok aug. 31-én és szept. 1-én lefolyván, az előadások szeptember 2-án a Szentlélek segítségül hívásával megkezdettek, és a szokásos szünetet leszámítva, rendszeresen folytak egész június hó 15-ig.

A tanári testületben a lefolyt tanévben személyi változás nem történt. Kóródy Endre a budapesti állami tanárvizsgáló bizottság előtt a bölcsészet- és latin nyelvből, Jánosy Péter a kolozsvári állami tanárvizsgáló bizottság előtt a classica philológiából tanári vizsgálatot tettek.

Lestyán Józsefet és Kóródy Endrét erdélyi püspök ur ő nmltga rendes tanárokká nevezte ki.

Az ifjuság — a téli hónapokat kivéve — naponként $\frac{1}{2}$ 8 óraker megjelent a szt-miséen; vasárnapokon 8 óraker, ünnepeken pedig 10 óraker vett részt az isteni szolgálatban, melyet a napi evangelium felolvasását követő hitoktatás előzött meg; ugyszintén részt vett a vasárnap- és ünnepnap délester isteni szolgálatban s megjelent a szokott körmeneteken is. A szentségekhez az év folytán háromszor járult.

Erkölszer tekintetben az ifjuság viselete a fennálló szabályokkal egyező volt.

Gymnasiumunk ifjuságára nézve igen fontos az a mellett fennálló növelde 36 alapítványi helylyel. Egy-egy alapítvány 95 frt. mely összegért az alapítványos tanuló — mosás és ruhán kívül — teljes ellátást nyer. Ugyanitt 5 szegény tanuló csekély szolgáltatért az alapítványos tanulókkal együtt láttatott el. A növeldébe nem alapítványos tanulók is felvétetnek évi 110 forintért, mely összeg félévenként előre fizetendő, ily fizető növendékek azonban kötelesek előre jelentkezni, mert különben helyszűke miatt nem vétetnek fel; a lefolyt tanévben 6 fizető növendéke volt a növelének.

Kézi ösztöndíjt a lefolyt évben gymnasiumunk egyetlen tanulója sem élvezett.

Az érkezett nevezetesebb felsőbb rendeletek.

1. A tanítás tervére vonatkozó utasítást megküldi az erd. egyházmegyei mlgs igazgatótanács 1880. július 28. 1141 sz.
2. Lestyán József h. tanárt rendes tanárrá nevezi ki püspök ur ő nmlga 1880. aug. 3. 2113 sz.
3. Az új tantervet illetőleg intézkedik püspök ur ő nmlga 1880. aug. 6. 2280 sz.
4. Az Értesítői díj czimén minden egyes tanuló 50 krt köteles fizetni. Erd. püspök ur ő nmlga 1881. január 5. 3814 sz.
5. A Botta-féle az önképzőkör javára tett 400 frtnyi alapítvány ügyében intézkedik püspök ur ő nmlga 1881. január 31. 296 sz.
6. Kóródy Endre h. tanárt rendes tanárrá nevezi ki püspök ur ő nmlga 1881. márcz. 8. 730 sz.
7. Nsgos Cseh Lajos intézkedése folytán az erdélyi bányák termékeiből 139 drb ásványt küld a kir. Tankerületi főigazgató úr ő nmlga. 1880. márczius 20. 165 sz.
8. A Rendtartás 10. §. szigorú megtartását rendeli el, — a vallás- és közoktatásügyi nmlgu ministerium 1881-ki május 1-ről 7253 sz. alatt kelt rendelete kapcsán — erd. püspök ur ő nmlga 1881. május hó 25-én 1462 sz.

9. A földrajz és természetrajz tanítása ügyében intézkedik
erd. püspök ur ó nmlga 1881. május 25. 1478 sz.

Tanszereink gyarapodását illetőleg.

A tanári könyvtár gyarapodott.

a) *Vétel útján:*

Lemcke, Karl, Dr. Populaere Aesthetik. — Blümner, Hugo:
Lessing's Laokoon. — Cholevius, L. Dr.: Aesthetische u. histori-
sche Einleitung nebst fortlaufender Erläuterung zu Goethe's Her-
mann u. Dorothea. — Hoheisel, Carl: Goethe's dramatische u.
epische Hauptwerke, kurz erläutert u. beurtheilt. — Sanders,
Daniel: Wörterbuch deutscher Synonymen. — Gelbe, Theodor, Dr.
Leitfaden f. d. deutschen Unterricht f. höhere Lehranstalten. —
Düntzer, H. Erläuterungen zu den deutschen Klassikern. 4 füz. —
Nemzeti könyvtár 43—70 füz. — Házi Könyvtár 2 köt. — A Ma-
gyar Korona Országainak Helységnévtára. — Kleist: De Philoxeni
grammatici Alex. — Arndt. Lateinische Syntax. — Holzweiszig.
Griechische Syntax. — Tellmann. Regeln d. griech. Syntax. —
Freund. Wie studirt man Philologie? — Herzog, Ernst. Untersu-
chungen über d. Bildungsgeschichte d. griechischen u. lateinischen
Grammatik. — Corssen, W. Kritische Beiträge zur lateinischen
Formenlehre. — Schmitz; W. Beiträge zur lateinischen Sprach- u.
Literaturkunde. — Schoemanni Friderici Georgi animadversiones
ad veterum grammaticorum doctrinam de articulo. — Curtius.
Das Verbum d. griechischen Sprache.

Folyóiratok: a) Tanáregyleti Közlöny, b) Philologiai Köz-
löny, c) Földrajzi Közlemények; d) Magyar Nyelvőr.

b) *Ajándék útján:*

1. A vallás- és közokt. minist. szivességéből: Dr.
Kunc Adolf. Szombáthely Monographiája. I. rész. — Utasítások a
gymn. tanítás tervéhez. 12 drb. — 2. A Magyar Tud. Aka-
demia ajándéka: Értesítő 9 füzet. — Nyelvtudományi Közlemé-
nyek 1 drb. — Értekezések a nyelvt. és szépirodalom köréből 8

füzet. — Értekezések a társod. tudományok köréből 6 füzet. — Értekezések a történelmi tudományok köréből 4 füzet. — Értekezések a mathemat. tudományok köréből 19 füzet. — Értekezések a természet-tudom. köréből 24 füzet. — A Magy. Tud. Akademia Almanächja 1881-re. — 3. Az Eggenberger-féle könyvkereskedés ajándéka: 9 darab. — 4. Lampel Róbert ajándéka: 7 darab. — 5. Franklin-Társulat ajándéka: 19 drb. — 6. Zilahy Sámuel ajándéka: 4 drb. — 7. Laufer Vilmos ajándéka: 1 drb. — 8. Schmiecke ajándéka: 2 drb. — 9. Fischer Fülöp ajándéka: 1 drb. — 10. A Kárpát-Egylet ajándéka: Payer Hugó. Bibliotheca Carpatica. — Tiszt. Bajna urtól: Gredy „Geschichte d. deutschen Litteratur“ 1 drb. — Tiszt. Fehér Endre urtól: Csiki Gergely „A jóslat.“ Vigj. 5 felvonásban. — Gróf Lázár Miklós: „Székely Ispánok és Alispánok a Mohácsi Vészig“, szerző ajándéka.

Az ifjusági könyvtár gyarapodása az 1880/81-ik iskolai évben.

a) *Vétel után.*

1. Eötvös, Karthausi, 1 drb; Magyarország 1514-ben, 2 drb. — 2. Arany. Toldi szerelme, 1 drb. — 3. Tompa. Virágregék, 1 drb. — 4. Nemzeti Könyvtár, 37—73-ig. — 5. Jókai regényei, 32—53-ig. — Arany ember, 4 drb. — 6. Jósika. A tudós leánya, 3 drb. Jósika regényei, 6 drb. — Verne. Öt hét léghajón, 1 drb; Grant kapitány gyermekei, 2 drb. Rejtelmes sziget, 1 drb. — 8. Halász. Vándor emlékeim, 1 drb. Történeti kézikönyvtár. 3 drb. Dél-afrikai utazások, 1 drb. — 9. Vámbéri. Közép-ázsiai utazás, 1 drb. Összesen: 84 drb.

b) *Ajándék után:*

Ráth M. urtól: Laboulaye. Lengyelország feloszlása. — Erdélyi. Ókori irodalomtörténete. — Szabó kisebb történelmi munkái, 2 kötet. — Thaly. Adalékok, 2 kötet. — Vámbéry. Bokhara története, 2 kötet. — Összesen: 8.

A természettani szertár számára szereztetett:

1 syren	32 frt.
1 pyrometer	6 frt.

A természetrajzi szertár gyarapodása:

Egy torzó 100 frt.

140 drb ásvány, az erdélyi bányakerület területéről, ngos Cseh Lajos ur ajándéka.

Az éremtár gyarapodott tek. Dobay István ur szives ajándékából 88 drb éremmel és ntdő Szöcs János vágási lelkész úr szivességéből 6 drb I. 1848—49-ki magyar államjeggyel. Fogadják mindnyájan a nyilvánosság előtt az intézet mélyen érzett hálájának kifejezését.

Ö n k é p z ő k ö r .

Az önképzőkör hetedik évi munkálkodását, Király Lajos tanár felügyelete alatt, ez évben is folytatta.

A kör ez évben jutott a néhai b. e. özv. Botta Györgynéféle 400 frtos alapítvány élvezetébe s ennek kamataiból már ezen tanévben kiadatott először az önképzőkörbe beterjesztett legjobb munkát szerzőjének a 20 frtos jutalom. Elnyerte a „II. Rákóczy Ferenc és kora“ czimű viszonylag legjobb munka.

Tagjai voltak a felgymnasiumi ifjak mindnyájan. Tisztviselők: Ilyés Lőrincz, VIII. oszt. tanuló, elnök; Szabadi Lajos, VIII., Bence Balázs és Fekete Sándor VII. oszt. ifjak, az „Ébredés“ cz. folyóirat szerkesztői. Goor Albert, VIII., Kozma István, VII., Miklós István és Vass Albert, VI. o. tanulók, szavalatbirálóbizottsági tagok; Vincze Sándor, VII. o. t. főjegyző; Ágoston Lajos, VI. o. t. aljegyző; Gábor Mátyás, VII. o. t. pénztárnok; Szilágyi Gergely, VII. o. t. ellenőr.

A kör tartott 13 rendes és két rendkívüli gyűlést. A rendes gyűlések tárgyát, az „Ébredés“-be felvett művek, az ezekre, valamint az el nem fogadott művekre és szavalatokra vonatkozó bírálatok képezték.

Írásbeli munkát beérkezett 85; ezekből eredeti 74; fordított 11; kötetlen nyelvezetű 18, kötött 67; elfogadott 52, visszavetett 33. Szavalat volt 54.

A kör kebelében tevékenyebb munkásságot fejtettek ki: Fekete Sándor, Bence Balázs, Szabadi Lajos, Miklós István és Szilágyi Gergely.

A szaválásban kitüntek: Ilyés Lőrincz, Vass Albert, Novák Gyula, Márk Miklós, Paál István és Goor Albert.

Z e n e d e.

Gymnasiumunk kebelében 1869-ben a tanárikar kezdeményezése folytán zeneegylet alakult, melynek célja az ifjuságnak a zenében való művelése. Az egylet alapja a folyó tanév végeig 1570 frtra nőtt, minek következtében a zenetanár javadalmazásához az alap is hozzájárulhatott.

A zenede anyagi forrásait az említett alaptókékn felül a tanári testület által önként elvállalt rendes havi járulékok s egyes jótéevők adományai képezik.

Az egylet tagjai a lefolyt tanévben betanultak 8 db egyházi és 7 db világi zenedarabot; nyilvánosan felieptek több alkalommal a templomban és kétszer az iskolai ünnepélyeken.

J u t a l m a k.

Az erdélyi róm. kath. tanulmányi alaptól rendszerezített 21 frtnyi átalány tansegédeszközök beszerzésére fordított, melyek az algymnasium jeles tanulói között szorgalmi jutalmúl osztattak ki.

Ezeken felül az ifjak szorgalmának méltatásául a lefolyt tanévben a következők ajánlottak fel jutalmakat:

Valaki 10 frtot különféle czélokra.

Névtelen 10 frtot; és pedig 5 frtot számtani dolgozatok jutalmazására a IV. osztályban és 5 frtot a latin nyelvből tett előmenetel jutalmazására a IV. osztályban.

Ugron Lázár úr 5 frtot szorgalmi jutalmúl.

Daraghy Béla ügyvéd úr 5 frtot a történelem- és földrajzból legjobbak részére.

Kóródy Endre gymn. tanár a legjobb viseletű tanulónak 3 frtot.

Sándor Albert kir. járásbíró ur 6 frtot.

Sándor Dénes ur 4 frt 50 krt.

Bodosi Lajos gymn. tanár ur 2 frtot a legjobb viseletű algymnasiumi tanulónak.

Bándy Vazul gymn. tanár ur 2 frtot.

Gergely Ferencz úr 2 frtot zenejutalomra.

Flórián Bogdán úr 3 frtot szavalati jutalomra.
 Zakariás József úr 4 frtot számtani jutalmúl.
 Gyertyánffy Albert ur 2 frtot szorgalmi jutalmúl.
 Fogadják mindnyájan az ifjúság iránt tanusított nemes érdeklődésökért az igazgatóság hálás köszönetét.

Az ifjúság általános érdemsorozata.

Előkészítő osztály.

Teles :

Király Alajos	2.
Kis Károly	4.
Lukács József	2.

Elsőrendű :

Albert István	2.
5 Gábor Gáspár	2.
Gáspár Albert	3.
László Dénes	3.
László György	3.
Márton Antal	2.
10 Pap János	3.
Szabó Dénes	3.
Török Lajos	3.
Ungvári Albert	2.

Másodrendű :

Bálint Dénes	3.
15 Kapcza Lajos	3.

Vizsgálatlan maradt :

Szántó Gábor.
 Borbáth Árpád

I. osztály.

Kitünő :

Lőrincz József	2.
--------------------------	----

Teles :

Berze Lajos	3.
Huszár Lajos	2.
Szeles Pál	3.
5 Török Dezső	3.
Valentsik Ferencz	2.

Elsőrendű :

Barabás Béla	3.
Barabás Ferencz	3.
Barabás József	3.
10 Drágomán Domokos	3.
Fülöp Lajos	3.
Gáspár Domokos	3.
László József	3.
Miklós Gergyely	3.
15 Pál Ferencz	3.
Reiner János	3.
Simó János	2.
Tassaly József	3.
Tassaly Tamás	3.

Rövidítések : g. kath. = görög katolikus; g. kel. = görög keleti; h. hitv.; = helvét hitvallású; öszt. = ösztöndíjas. Magaviseletre nézve: 1 = példás 2 = dicséretes; 3 = jó; 4 = törvénytörő.

20. Vass János 3.
Veres Miklós 3.

Másodrendű:

- Elekes Árpád 3.
Fülöp Albert 3.
Kiss Ferencz 3.
25 Lőrincz Pál 3.
Sándor Albert 3.
Simó Domokos 3.

Kimaradt:

- Stemmer József.
Andrási József.

II. osztály.

Kitűnő:

- Csiki Miklós 3.

Jeles:

- Bálint Ferencz 2.
Ferenczi György 2.
Máté Sándor 2.
5 Sándor János 2.
Tamás István 3.
Zakariás János 3.

Elsőrendű:

- Ágoston Ignác 3.
Duka András 2.
10 Kézmárki Mór h. hitv. 3.
Maeskási Ignác öszt. 2.
Nagy Ferencz 3.
Pakot Lajos 3.
Szeles Felix 3.
15 Tályán Miklós 3.

Másodrendű:

- Dániel Áron 2.
Kovács Albert 4.
Simó Mátyás 3.

III. osztály.

Jeles:

- Gáspár Lajos 4.
Györfly Károly öszt. 4.
Lestyán Lajos öszt. 3.
Pap Tamás öszt. 3.
5 Szabó Márton 2.
Török István öszt. 3.

Elsőrendű:

- Balási Lajos 3.
Fancsali Albert 3.
Ferdinánd Károly 3.
10 Gergely István 3.
Hatos Imre 3.
Pál Gyula h. hitv. 3.
Puskás Lajos 3.
Szabó Endre 4.
15 Tállyán Imre 4.
Veress Dénes 4.

Másodrendű:

- Kapcza Józef 4.
Kassai Pál 4.
Ungváry Dénes 2.

Kimaradt:

- 20 Derzsi Lajos h. hitv.
Taukó Árpád

IV. osztály.

Kitünő:

- Pál János öszt. . . . 3.
Viola József öszt. . . . 3.

Jeles:

- Hübner Richárd öszt. . . 3.
Kiss János öszt. . . . 3.

Elsőrendű:

- 5 Lukácsffy István . . . 4.
Mihály Gyula 4.
Nagy Pál 4.
Novák Albert 3.
Pfeiffer Károly öszt. . . 4.
10 Ugron Kálmán 4.
Ungváry Lajos 3.

Másodrendű:

- Pál András 4.
Pál Ernő h. hitv. . . . 3.

V. osztály.

Kitünő:

- Tózsér László öszt. . . . 2.

Jeles:

- Gáspár István öszt. . . 3.
Korody Mihály öszt. . . 2.
Wolff Gerő öszt. . . . 2.

Elsőrendű:

- 5 Fülöp Árpád öszt. . . . 2.
Hahnagy Mihály 3.
Szabó Dávid öszt. . . . 2.
Szabó Dénes 2.

Másodrendű:

- Nagy Albert 4.

VI. osztály.

Kitünő:

- Miklós István öszt. . . . 2.
Vass Albert öszt. . . . 2.

Jeles:

- Ágoston Lajos öszt. . . . 3.
Jancsó Péter öszt. . . . 3.
5 Novák Gyula 2.

Elsőrendű:

- Balás Ignác 2.
Balás Sándor öszt. . . . 2.
Balla Mihály öszt. . . . 3.
Lőrincz Sándor 2.
10 Lukács Vilmos öszt. . . 2.
Paál István 4.
Papp János öszt. 2.
Zsigmond Béla öszt. . . 3.

Másodrendű:

- Stojkovits Ambrus 2.

VII. osztály.

Jeles:

- Bencze Balás öszt. . . . 3.
Kozma István öszt. . . . 3.

Elsőrendű:

- Ágotha Balás öszt. . . . 3.
Fekete Sándor öszt. . . . 3.
5 Flórián Kristóf 3.
Gábor Mátyás 4.
Kovács Gyula öszt. . . . 2.
Szekeres János öszt. . . . 3.
Szenner János 3.

I. A tanulókról általában:

Osztály	A tanulók száma				Vallásuk				Nyelv-viszonyaik				Szüleik polgári állása				Előmenetelők						
	beiratott	elhalt	elmaradt	év végén maradt	római katolikus	görög katolikus	görög keleti	ágostai hitvallású	helvét hitvallású	unitárius	mózes vallású	magyar	magyar, német	magyar, román	magyar, német, román	magyar, német, szláv	értelmiségi	önálló őstermelők (földbirtokosok és bérlők)	önálló kereskedők s iparosok	magán tisztviselők	személyes szolgálatot tevők s munkások	haladók	ismétlők
Előkészítő	18	.	1	17	17	17	5	8	4	.	1	14	2*
I.	29	.	2	27	27	27	3	13	14	.	.	21	6
II.	18	.	.	18	17	.	.	.	1	.	.	18	1	8	7	.	2	16	2
III.	21	.	2	19	17	.	.	.	2	.	.	7	1	.	1	.	5	8	6	.	2	17	2
IV.	13	.	.	13	12	.	.	.	1	.	.	12	1	.	.	.	4	4	4	.	1	12	1
V.	9	.	.	9	9	8	.	.	1	.	1	6	2	.	.	8	1
VI.	14	.	.	14	13	.	1	13	.	.	1	.	4	8	2	.	.	13	1
VII.	14	.	1	13	13	11	.	.	2	.	6	7	1	.	.	12	1
VIII.	6	.	.	6	4	1	1	4	.	.	2	.	4	2	.	.	.	6	érett
Az intézetben összesen	142	.	6	136	129	1	2	.	4	17	.	127	2	.	7	.	30	64	43	.	6	121	16

* 1 vizsgálatlan.

II. A tanulás eredményének osztályonkénti áttekintése.

Tantárgyak	I. osztály			II. osztály			III. osztály			IV. osztály			V. osztály			VI. osztály			VII. oszt.			VIII. oszt.						
	kitűnő és jeles	jó	elégséges	elégtelen	kitűnő és jeles	jó	elégséges	elégtelen	kitűnő és jeles	jó	elégséges	elégtelen	kitűnő és jeles	jó	elégséges	elégtelen	kitűnő és jeles	jó	elégséges	elégtelen	kitűnő és jeles	jó	elégséges	elégtelen				
Vallástan .	9	16	2		8	7	3		10	8	1		5	5	3		8	6			4	8	1		4	2	2	
Latinnyelv	7	9	6	5	8	6	3	1	5	8	2	3	4	2	7		5	5	3	1	2	5	6		4		3	
Magyar nyelv	9	11	5	2	7	5	3	3	9	6	4		5	3	5		6	2	1		8	5	1		7	6		
Görög nyelv													4	1	3	1	4	7	2	1	3	2	7	1		4	1	1
Német nyelv									8	4	7		2	4	5	2	5	5	4		4	4	5		4	1	1	
Földrajz .	7	6	9	5	8	6	1	3	7	6	6		5	2	6													
Történelem													4	4	5		7	5	1	1	5	7	1		2	3	3	
Mennyiségtan	10	9	8		8	7	3		10	4	3	2	5	4	4		8	4	1	1	3	4	6		2	3	3	
Természettan													7	1	5		10	3										
Természettan																					4	7	1	1	2	1	1	
Bölcsészet .																					3	4	6		3	2	3	
Rajzoló mért.	10	8	9		13	4	4		12	4	3		10	3														
Tornászát .	25	2			14	4			15	4			11	2							10	2						
Ének . .	2	4			2	5			1	6			1	3							2	4			1	2	2	

III. Az érettségi vizsgálatról.

Jelentkezett	Írásbeli vizsgálatot tett	Szóbeli vizsgálatot tett	Érettnak nyilvánított		Egyetemre szándékozott				Műegyetemre			Más pályára
			kitüntetéssel	egyszerűen	theologiai	juridikai	medikai	philos. karba	építészeti	mérnöki s gépészi	vegyszeri szakra	
6	6	6	6	.	.	1	1	1	.	.	.	3

IV. A tanulóknak származási helyének áttekintése.

Lakhely	O s z t á l y								Összesen	
	Előkészítő	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.		VIII.
Helybeli	10	16	9	12	6	1	5	3	2	64
Udvarhelymegyei	8	12	7	8	6	5	1	.	1	48
Csik "	1	.	.	.	1	1	3	1	7
Háromszék "	1	2	1	1	1	5	4	.	15
Maros-Torda-megyei	1	1	.	2
Kis-Küküllő "	1	1
Nagy-Küküllő "	1	1	1	.	3
Szolnok-Doboka "
Seben "	2	1	3
Összesen :	18	30	18	21	13	9	14	14	6	143

Vizsgálatok.

A VIII. osztálybeli tanulók osztályvizsgálata június 3-án, az írásbeli érettségi vizsgálatok június 4-től 11-ig, a szóbeli érettségi vizsgálat pedig június 20-án tartatott meg a kir. kerületi főigazgató ur elnöklete alatt.

A többi vizsgálatok pedig szakcsoportok szerint tartattak meg június 17—26-ig a világi főgondnok s más a tanügy iránt érdeklődők jelenlétében.

A tanév a június 29-én tartott ünnepélyes hálaadó isteni-tisztelettel és zárünnepélylyel fejeztetett be.

Figyelmeztetés.

A jövő tanév szeptember 1-én kezdődik, még pedig úgy, hogy szept. 1. 2 és 3-án a beírások történnek, s egyszermint a jelen lenni óhajtó szülők kedvéért a felvételi-, javító-, pót- és magán-vizgák is megtartatnak. A beiratások naponként a gymnasium irodájában d. e. 8—12., d. u. 4—6-ig folynak. Szept. 4-én a Szentlélek segítségül hívása után az iskola ünnepélyesen megnyitattik és a rendes tanítás megkezdődik.

A gymnasium 1-ső osztályába csak a 9-ik évet betöltött, vagy idősb növendék vétethetik fel, a 4-ik elemi vagy az előkészítő osztályból hozott általános kielégítő bizonyítvány és keresztlevél előmutatása mellett; s ha a főlvételi vizsgálatot is kielégítő eredménnyel kiállotta.

Mínthogy gymnasiumunknál, — a helyi viszonyoknál fogva szükségesnek mutatkozott — előkészítő osztály már megnyilt, azon tanulók, kik az 1-ső osztályra felvehetők nem lesznek, az előkészítő osztályba fognak felvétetni. Ugyanezen osztályba felvétetnek szintén előzetes vizsga után életök 8-dik évét betöltött oly növendékek, kikről alaposan feltehető. hogy az előkészítő osztályban egy év alatt a gymnasium 1-ső osztályára megkívántató képzettséget megszerzik. Az előkészítő osztályba felvétetni óhajtók vizsgálatának tárgyát magyar nyelvtan, számtan és földrajz képezik. A magyar nyelvtanból értelmes olvasás és a főbb beszédrészek ismerete; a számtanból a négy alapmivelet egész számokkal; a földrajzból a szülőföld földrajzi ismerete.

A t. szülők vagy gyámok kéretnek a beírásra kitűzött napon beiratás végett pontosan és személyesen megjelenni, annyival is inkább, mert az igazgatóság hire s beleegyezése nélkül szállást fogadni nem szabad.

A beírások alkalmával minden tanuló köteles tandíj fejében egész évre 4 frtot, értesítői díj czimén 50 kr, ifjusági könyvtári illetékül pedig a felgymnasiunbau 50, az alsóban 25 krt befizetni; az előkészítő osztályban az évi tandíj 2 frt, könyvtári illeték 20 kr.

Azon tanulók, kik pót- vagy javító-vizsgálatot szándékoznak tenni, eziránt folyamodványaikat júliushó 31-ig a gymn. igazgatóságához kötelesek benyújtani. Későbbi kérvények csak a rendkívüli akadály bizonyítása esetében vétethetnek figyelembe.

Javító-vizsgálatra csak oly tanulók jelentkezhetnek, kik csak egy tantárgyból nyertek elégtelen tanjegyet.

A t. szülők és gyámok figyelmeztetnek az iskolai bizonyítványok, mint nyilvános okmányok megőrzésére, miután a rendes iskolai bizonyítványok másodlatai csak az eredeti elvesztét bizonyító kérelemre a felsőbb tanhatóság, — az érettségi bizonyítvány másodlata pedig a nmélt. vall. és közokt. ministerium engedélyével állithatók ki.

Kelt Sz.-Udvarhelytt, 1881. évi június 29-én.

Az igazgatóság.

